

A. C. NORMAN, fiskaríministari:

Dansk, færøsk, grønlandsk fiskeri og fiskeeksport med særlig henblik på fællesmarkedet

FISKIVINNAN í Føroyum, Danmark og Grønlandi hevur alstór- an týðning, sjálvt um hon í Danmark ikki er nokur hovuðs- vinna. Útlokan er freytað av marknaðarlíkindunum; men sundur lutiagin av Evropu í størri marknaðarhólkur elva sínar turpul- leikar; og umráðandi er at leggja henda vinnupólíttík so væl til rættis sum gjørligt. Eftir áheitan hevur dansk fiskaríministarin A. C. NORMAN skrivað hesa greinagerð um hetta týðningarmikla mátt til SOSIALIN:

Medens man indenfor landbruget har vanskeligheder med at finde afsætning for en overproduktion gælder det samme ikke indenfor fiskerierhvervet, hvor totaludbyttet i en årække ikke har vist væsentlige udsving, selvom visse lande har været i stand til at føre fangsterne. Samtidig har andre lande nemlig måttet konstatere nedgang i produktionen til trods for stedfunde investeringer og en udvidet offentlig støtte.

Danmark, Færøerne og Grønland hører til de områder, hvor man i de senere år har kunnet konstatere en tilfredsstillende fremgang i fiskeriet, og de hidtil eksisterende afsætningsmuligheder har ikke hindret udnyttelser af den øgede produktion.

I Danmark blev det samlede fangstresultat i 1962 ca. 775.000 tons. Færøerne nåede op på ca. 135.000 tons. Både for Danmark og Færøerne repræsenterer 1962 med disse fangstresultater et rekord år.

I de danske fangster indgår et betydeligt kvantum fisk, der er anvendt som råvarer i fiskemelsproduktionen, men i øvrigt spænder fangsterne over en stor variation af fiskearter med sild, torsk, rødspætte og tunge som hovedvarer. De færøske fangster vedrører næsten udelukkende torsk og sild (til saltning).

Den i Grønland tilstræbte udvikling af fiskeriet giver også stadig større udbytte, og fangsterne der fortrinsvis består af torsk, rejer, rød fisk, havkat og hellefisk samt laks, nåede i 1962 op på ca. 43.000 tons.

Den væsentligste del af de danske fiskefangster anvendes i eksportøjemed, og den totale udførsel af fisk og fiskeriprodukter har i 1961 andraget ca. 600 mill. kr., hvori den færøske eksport indgår med knap 100 mill. kr. og den grønlandske med godt 20 mill. kr. I 1962 synes eksporttallene at vise at den totale udførsel har været ca. 100 mill. kr. større end i 1961, og

ca. 25 mill. kr. af stigningen skyldes en forøgelse af den færøske eksport.

De nuværende fællesmarkedslande derunder Grækenland aftager ca. 1/3 af den danske fiskeeksport, som imidlertid er mere afhængig af dette markedsområde end tallene alene viser, idet en del af eksporten ikke eller kun delvis vil kunne finde afsætning andet steds. Dette gælder ikke den færøske og grønlandske eksport i samme grad som eksporten fra Danmark, hvor bl. a. udførselen af sild og ål kun vanskeligt vil kunne finde aftagere udenfor fællesmarkedet. Dette kan give anledning til bekymring, når henset til, at eksporten af netop disse fiskearter indgår med en ret stor procentdel i den danske eksport af fisk.

Den færøske eksport finder for ca. halvdelen vedkommende afsætning indenfor EFTA-området. Det er hovedsagelig eksporten af iset fisk til England, der her er dominerende. Den anden halvdel, overvejende bestående af salt- og klipfisk samt frossen filet, fordeles sig nogenlunde ligeligt mellem fællesmarkedslandene og tredie- landsmarkeder som Brasilien, Spanien og U.S.A.

Den grønlandske produktion afsættes stort set på de samme markeder udenfor EFTA-området som den færøske og fordeler sig med

ca. halvdelen til fællesmarkedsområdet og den anden halvdel til de ovennævnte tredie lande.

Det er efter foranstående klart at det fra et fiskeeksportmæssigt synspunkt ville være en fordel for hele kongeriget at blive medlem af fællesmarkedet sammen med England. Man ville herved være på den ærlige side af fællesmarkedets ydre toldmur og kunne samtidig stort set regne med at opretholde eksporten til de såkaldte tredie landsmarkeder.

Efter at der nu må regnes med, at England i hvert fald indtil videre kommer til at stå uden for fællesmarkedet, vil dette forhold sig selv næppe få mærkbar indflydelse på den hidtidige fiskeeksport fra Danmark og Færøerne til det store marked, som England er idet importen allerede i mange år har været fri, og toldbyrden på 19 % for den færøske fisk ikke hidtil har været genstand for nogen udvikling.

Set fra et færøsk og grønlandsk synspunkt vil det, for så vidt angår eksporten af salt- og klipfisk til Italien og Grækenland i den nu indtrådte situation, være afgørende hvorvidt den ydre fællestarif på 13 % skal betales eller ej.

Heldigvis opnåede Italien i 1962 toldfri kontingenter på 34.000 tons for stok- og saltfisk og 2.000 tons for saltfiskefilet, og da disse kontingenter viste sig utilstrækkelige, blev saltfiskekontingenterne i slutningen af året forhøjet med 10.000 tons.

Så længe fællesmarkedets produktion ikke er tilstrækkelig til at dække behovet, er det formentlig rigtigt at regne med, at der endnu i de kommende år vil blive åbnet for en toldfri import af salt- og klipfisk af tilfredsstillende størrelse, uanset at man bl. a. fra dansk side er indstillet på såvidt muligt at begrænse adgangen til

toliko kontingenter, idet man hævder, at der ingen grund er til at give fuldstændig toldfrihed, men at man kunne gå en mellemvej og opkræve en told, der blot er noget lavere end fællestariffen. I betragtning af disse udsigter er det betryggende at vide, at det under Danmarks forhandlinger i GATT med fællesmarkedet lykkedes at opnå en binding af toldfriheden for salt- og klipfisk samt stokfisk inden for et årligt kontingent på 34.000 tons.

For den danske eksport af sild gælder nogenlunde tilsvarende betragtninger, idet hovedmarkedet Vesttyskland, på samme måde som Italien hidtil har kunnet opnå et toldfri kontingent, der i 1962 var på 70.000 tons. Imidlertid er GATT-bindingen for dette kontingent kun på 32.000 tons.

Det kan ikke overraske, at man især for Færøerne og til en vis grad også for Grønlands vedkommende under disse udsigter for udviklingen af fiskeeksporten har fundet sig i en situation, hvor man har måttet foretage en nøje afvejelse mellem eksportinteresserne på den ene side, og de konsekvenser som etableringen af en fælles fiskeripolitikk på den anden side ville kunne få. Det har i særlig grad vanskeliggjort denne afvejelse, at man ikke har haft kendskab til, hvad fiskeripolitikken inden for fællesmarkedet vil komme til at indebære, da man på nuværende tidspunkt endnu ikke er begyndt at udforme denne.

De betænkeligheder, som man kunne have ved fællesmarkedets fiskeripolitikk, er dog sammenfaldende både for Danmark, Grønland og Færøerne, og har især taget sigte på det fælles fiskeri på fiskeriterritorierne og den fri adgang til direkte landing. Ligeledes har man befrygtet, at de handelsmæssige forhold for fisk og fiskeri (Førhald 4.3. side 8)

FERÐAÆTLAN

GALDANDI FRÁ HÓSDEGI 2. MAÍ 1963

Mánadag		Týsdag		Mikudag	Hósdag	Fríggjadag		Leygardag		Sunnudag**)	
Sigmundur	Ternan	Ternan	Sigmundur	Sigmundur	Ternan	Sigmundur	Ternan	Sigmundur	Ternan	Sigmundur	
Kl. 7.00 Tórshavn* Strendur* Toftir* kl. 8.00 Kaldbak* Tórshavn*	Kl. 7.00 Tórshavn* Kollafjørð* Hósvík* Hvalvík* Streymnes* Oyri* Selatrað* Kollafjørð* kl. 10.30 Tórshavn* Strendur* Kollafjørð* Tórshavn*	Kl. 8.00 Tórshavn* Kollafjørð* Langasand* Selatrað* Oyri* Streymnes* Hvalvík* Kollafjørð* Kaldbak* Sund* Tórshavn*	Kl. 8.00 Tórshavn* Toftir* Strendur* Saltangará* Skála* Skipanes* Soldarfjørð* Strendur* Toftir* Tórshavn*	Kl. 7.00 Tórshavn* Kollafjørð* Hósvík* Oyri* Hvalvík* Selatrað* Kollafjørð* kl. 10.30 Tórshavn* Kl. 12.30 Tórshavn* Toftir* Strendur* Skála* Soldarfjørð* Saltangará* Tórshavn*	Kl. 8.00 Tórshavn* Kollafjørð* Toftir* Strendur* Saltangará* Glyvvar* Soldarfjørð* Skála* Strendur* Kollafjørð* Kaldbak* Sund* Tórshavn*	Kl. 8.00 Tórshavn* Kollafjørð* Hósvík* Hvalvík* Streymnes* Oyri* Selatrað* Kollafjørð* Tórshavn*	Kl. 8.00 Tórshavn* Toftir* Strendur* Skála* Skipanes* Soldarfjørð* Glyvvar* Saltangará* Toftir* Kaldbak* Tórshavn*	Kl. 7.00 Tórshavn* Toftir* Strendur* Kaldbak* Strendur* Toftir* kl. 9.15 Tórshavn* Kl. 15.30 Tórshavn* Toftir* Strendur* Tórshavn* Kl. 17.30 Tórshavn* Kollafjørð* Tórshavn*	Kl. 7.00 Tórshavn* Kollafjørð* Hósvík* Hvalvík* Streymnes* Oyri* Selatrað* Kollafjørð* kl. 10.30 Tórshavn* Kl. 16.00 Tórshavn* Kaldbak* Selatrað* Hósvík* Hvalvík* Oyri* Tórshavn*	5/5 - 10/5 - 9/6 12/5 - 20/5 - 10/6 23/6 - 7/7 - 21/7 30/6 - 14/7 - 4/8 11/8 - 25/8 - 8/9 18/8 - 1/9 - 15/9 Kl. 8.00 Tórshavn* Toftir* Strendur* Oyri* kl. 10.00 Hvalvík* Kollafjørð* kl. 11.00 Tórshavn* Kl. 15.00 Tórshavn* Kollafjørð* Hvalvík* Oyri* kl. 17.00 Strendur* Toftir* kl. 18.30 Tórshavn*	Kl. 8.00 Tórshavn* Kollafjørð* Hvalvík* Oyri* kl. 10.00 Strendur* Toftir* kl. 11.30 Tórshavn* Kl. 15.00 Tórshavn* Toftir* Strendur* Oyri* kl. 17.00 Kollafjørð* Hvalvík* Strendur* Toftir* kl. 19.00 Tórshavn*

* Bert post, ferðafólk og mjólk.

Góðs kann takast við móti duplurtari frakt. Seinrapartin er bert fyrri ferðafólk.

Mánadag, mikudag og leygardag samband yvir Gøtu til Fuglafjarðar og Klakksvík.
Mánadag, mikudag, hósdag og leygardag samband yvir Kollafjørð til Vestmanna og Vágoy.
Mánadag, týsdag, mikudag, fríggjadag og leygardag samband yvir Oyri til Eiðis.
Mánadag, mikudag, fríggjadag og leygardag samband yvir Oyri til Haldórsvíkar.
Mánadag, mikudag og leygardag samband um Hvalvík til Saksunar.
Felagið tekur sær vald til, um tað gerst neyðugt, at sigla øðrvisi enn tilskilað er í ætlanini.

1/2 Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik.

** Samband frá og til Klakksvík yvir Lørvík/Fuglafjørð, bæði fyrrapart og seinnapart.